

Samenvatting zienswijzen Kaderbrief 2027

Gemeente	Inhoud	Verwerking Begroting 2027
Algemeen - meerdere zienswijzen		
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; West Maas en Waal; Zaltbommel	Nieuwe bestuursperiode Wij vinden het van belang dat het nieuwe bestuur de ruimte krijgt om eigen afwegingen te maken. Daarom vragen wij u om terughoudend te zijn met nieuwe beleidsontwikkelingen, zodat deze keuzes aan het nieuwe bestuur kunnen worden overgelaten. Ook verzoeken wij u bij eventuele besluitvorming rekening te houden met de komst van dit nieuwe bestuur. In maart 2026 vinden de verkiezingen plaats. De verwachting is dat besluitvorming over nieuwe onderwerpen na het zomerreces van 2026 kan plaatsvinden.	In de begroting 2027 zijn geen nieuwe beleidsontwikkelingen opgenomen. We hebben alleen reeds gemaakte besluitvorming verwerkt in onze begroting en meerjarenraming.
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; West Maas en Waal; Zaltbommel	Taakstelling/ Financiële situatie Afgelopen jaar heeft u hier invulling aangegeven op basis van het kader dat de gemeenten in Regio Rivierenland hebben meegegeven. Dit kader voorziet in een lagere gemeentelijke bijdrage van 1,5% in de begrotingsjaren 2026 en 2027 ten opzichte van de begroting 2025, oplopend naar een 3,0% lagere bijdrage vanaf 2028. Dit kader blijft ook de komende jaren van kracht en geldt vanzelfsprekend eveneens voor nieuwe ontwikkelingen.	In 2026 hebben we voldaan aan de gevraagde verlaagde gemeentelijke bijdrage voor 2027. Deze hebben wij in de programmabegroting 2026 en bijbehorende meerjarenraming verwerkt. De doorgevoerde maatregelen in 2026 om aan de taakstelling te voldoen waren een verlaging van het salarisbudget bij HR, verhoging van de onttrekking uit reserves voor afschrijvingslasten (dit conform de bestemmingsreserve) en het opnemen van de verwachte renteopbrengst in de begroting. We ontvangen de rente op de tegoeden die we hebben vanuit de (provinciale) subsidies en rijksbijdragen die we ontvangen. Met deze maatregelen voldoen we aan de oproep van de gemeenten en kunnen we ook onze budgetten indexeren. Voor nieuwe ontwikkelingen zal het vastgestelde proces van de startnotitie worden gevolgd waarbij na besluitvorming het financiële gevolg in het volgende P&C product verwerkt wordt.
Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Maas en Waal	Indexatie We hebben kennisgenomen van de voorgestelde indexering in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Conform de richtlijnen van de concerncontrollers heeft u deze gecorrigeerd met de aangepaste indexeringen over 2025 en 2026. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Maar dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexering op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product.. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten minder automatisch meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexering die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We gaan daarom de komende maanden graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een passende en evenwichtige indexeringsystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna.	Er is kennisgenomen van de voorgestelde indexatie in de kaderbrief, waarin voor het jaar 2027 een loonstijging van 5,1% en een prijsstijging van 2,2% wordt gehanteerd. Conform de richtlijnen van de concerncontrollers heeft u deze gecorrigeerd met de aangepaste indexatiés over 2025 en 2026. De achterliggende methodiek daarvoor is de afgelopen jaren gebruikelijk geweest en ook dit jaar vooraf ambtelijk afgestemd. Dit voorstel stelt de deelnemende gemeenten voor 2027 wel voor een uitdaging. Dat heeft te maken met de bekostigingssystematiek voor gemeenten. Die is in 2024 gewijzigd naar een vaste indexatie op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. Deze wijziging had tot doel om de financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten te vereenvoudigen en voorspelbaarder te maken. Tegelijkertijd betekent dit dat gemeenten niet altijd voldoende meebewegen met loon- en prijsontwikkelingen in de publieke sector. Naar de huidige inzichten komt de indexatie van het Gemeentefonds voor 2027 uit op 2,5%. Dat is lager dan de gewogen indexatie die de GR voorstelt. Met andere woorden: voor gemeenten is er in 2027 een beperkte groei van hun algemene middelen, terwijl de kosten voor deelname aan GR'en stijgen. We blijven graag in overleg met de deelnemende gemeenten en uw organisatie over een passende en evenwichtige indexeringsystematiek voor de begroting 2027 en de jaren daarna. Wij willen benadrukken dat we ons zeer bewust zijn van de vele uitdagingen waar gemeenten de komende jaren mee worden geconfronteerd. We beschouwen het anticiperen op de verminderde inkomsten als een gezamenlijke opgave. In de conceptbegroting 2027 is gerekend met de in de kaderbrief 2027 aangekondigde en met de gemeenten afgestemde indexaties. Wij stellen voor dit in de begroting 2027 zo te houden omdat de tijd voor het opstellen van een passende en evenwichtige indexeringsystematiek ontbreekt als we deze tijdig willen aanleveren. Ook stellen we voor om de concerncontrollers van de gemeenten en GR-en op korte termijn gezamenlijk naar een passende indexeringsystematiek te laten kijken zodat deze bekend is bij het opstellen van de kaderbrief 2028.
Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Maas en Waal; Zaltbommel	Rechtmatigheid Wat betekent dit nu voor u als onze verbonden partij? 1. Dat het dagelijks bestuur op het hart gedrukt wordt dat er altijd rechtmatig moet worden gehandeld en verantwoord. 2. Dat er bij de verbonden partij interne controle plaats vindt op het monitoren van het rechtmatig handelen. 3. Dat, indien mogelijk, geconstateerde fouten of onduidelijkheden moeten worden opgelost binnen hetzelfde boekjaar. 4. In de jaarrekening van de verbonden partij verslag moeten worden gedaan door het dagelijks bestuur over de rechtmatigheid van haar handelen. 5. De betreffende jaarrekening zo vroeg mogelijk en uiterlijk op 1 mei van het opvolgende boekjaar opgesteld dient te zijn en te zijn aangeleverd bij de gemeente.	Het dagelijks bestuur van Regio Rivierenland onderstreept het belang van rechtmatig handelen en monitoort dit door een interne rechtmatigheidscontrole. Waar mogelijk worden geconstateerde fouten of onduidelijkheden binnen hetzelfde boekjaar opgelost. Het Dagelijks Bestuur brengt in de Jaarrekening verslag uit van de bevindingen uit de interne rechtmatigheidscontrole en zorgt, conform de Wgr, dat de concept jaarrekening uiterlijk op 15 april (volgend op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft) wordt aangeboden aan de gemeenteraden.
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; Zaltbommel	Betrokkenheid raad en realistische planning In uw kaderbrief kondigt u diverse documenten aan die ter besluitvorming aan de gemeenteraad zullen worden voorgelegd. Het betreft onder andere het Regionaal Economisch Ambitiedocument en het Mobiliteitsplan. Voor een zorgvuldige besluitvorming is het van belang dat het nieuwe bestuur tijdig en actief wordt betrokken, zodat zijn inbreng kan worden meegenomen. Aangezien deze stukken momenteel zijn gepland voor 2026, verzoeken wij u om hiervoor een realistische en haalbare planning op te stellen, met een betere spreiding van de besluitvormingsmomenten.	Het Regionaal Economisch Ambitiedocument is inmiddels afgelopen en de strategische visie mobiliteit loopt in 2026 af. Om die reden is het van belang om de besluitvorming tijdig te laten plaatsvinden. Daarbij zullen wij rekening houden met deze opmerking en zorgen wij voor een realistische planning.
Buren; Culemborg; Neder-Betuwe; Maasdriel; Tiel	Inzicht per gemeente en kwantificeren van de risico's Wij hebben verzocht om bij de komende P&C-producten (jaarstukken en begroting) per gemeente inzicht te verschaffen in de verschillende Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Daarnaast vragen wij om een kwantificatie van de daaraan verbonden risico's.	Inzicht per gemeente In de Jaarrekening 2025 en de Begroting 2027 zijn de tabellen per gemeente opgenomen in de bijlage. Kwantificeren risico's In de Begroting 2027 zijn de risico's gekwantificeerd en opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Buren; Culemborg; Maasdriel; Tiel; West Betuwe; Zaltbommel	Fricatiekosten Avri Wij verzoeken u om, samen met Avri, een gezamenlijk voorstel uit te werken dat ter besluitvorming kan worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.	Momenteel zijn we in gesprek met het bestuur van de Avri over de frictiekosten die zij aan Regio Rivierenland betalen. Deze verplichting vloeit voort uit de gevolgen van de afsplitsing van Avri in 2016 en betreft een vergoeding voor de structurele desintegratiekosten waarmee Regio Rivierenland is geconfronteerd. In deze begroting is de bijdrage vanuit de Avri in de frictiekosten nog opgenomen. We werken met de Avri aan een gezamenlijk voorstel hoe we in de toekomst met deze kosten omgaan. Dit voorstel zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.
Specifiek per gemeente		
Buren	Indexatie De gehanteerde indexeringen komen overeen met de gemaakte afspraken	n.v.t.
Culemborg	ODR De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria (met name op het criterium 'omzet milieutaken'). De deadline voor het voldoen aan de robuustheidscriteria is 1 april 2026. Als de ODR niet voldoet aan de criteria is de verwachting dat er én minder inkomsten (subsidies) beschikbaar komen én dat de zelfstandigheid van de ODR eindig is. Twee ontwikkelingen die de regio en de inwoners niet ten goede komen. In de afgelopen maanden is over dit onderwerp een discussie gevoerd tussen gemeenten en de ODR. Ook heeft er een gesprek met Regio Rivierenland plaatsgevonden. Hierin is gesproken over de Expertpool Warmte. Op 2 juli heeft het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland besloten de Expertpool Warmte te positioneren bij Regio Rivierenland. Op 10 december 2025 is het besluit genomen per 1 januari 2026 de Expertpool Warmte verder in te richten volgens het voorgestelde plan waar ook de stuurgroep RES positief over heeft geadviseerd. Wel zijn er door het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland zorgen uitgesproken over de robuustheid van de ODR en is afgesproken dat er, op initiatief van de ODR, een gesprek plaatsvindt met een afvaardiging uit de beide Dagelijks Besturen. Dit om te verkennen welke denkrichtingen mogelijk zijn in relatie tot de robuustheid van de ODR, aansluitend bij de belangen van onze inwoners.	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft inderdaad besloten de Expertpool Warmte bij Regio Rivierenland te positioneren. Hierbij is het vastgestelde afwegingskader toegepast en geconcludeerd dat deze taak past binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland in gesprek gegaan met het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland. Daar is afgesproken dat Regio Rivierenland de Omgevingsdienst Rivierenland tracht te ondersteunen met het uitdragen van een denklijn richting het Rijk inzake de robuustheid van de organisatie.
Tiel	ODR De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria (met name op het criterium 'omzet milieutaken'). De deadline voor het voldoen aan de robuustheidscriteria is 1 april 2026. Als de ODR niet voldoet aan de criteria is de verwachting dat er én minder inkomsten (subsidies) beschikbaar komen én dat de zelfstandigheid van de ODR eindig is. Twee ontwikkelingen die de regio en de inwoners niet ten goede komen. In de afgelopen maanden is hierover een discussie gevoerd tussen gemeenten, Regio Rivierenland en de ODR. Daarbij is onder meer verkend of bepaalde taken of onderdelen van Regio Rivierenland, zoals de RES en de expertpoolwarmte per 1 april 2026, ondergebracht kunnen worden bij de ODR. Op dit moment bestaan hierover verschillende opvattingen. Wij verzoeken u om medewerking te blijven verlenen en samen met de gemeenten en de ODR te onderzoeken welke oplossing het meest passend is en het beste aansluit bij de belangen van onze inwoners.	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft inderdaad besloten de Expertpool Warmte bij Regio Rivierenland te positioneren. Hierbij is het vastgestelde afwegingskader toegepast en geconcludeerd dat deze taak past binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland in gesprek gegaan met het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland. Daar is afgesproken dat Regio Rivierenland de Omgevingsdienst Rivierenland tracht te ondersteunen met het uitdragen van een denklijn richting het Rijk inzake de robuustheid van de organisatie.
West Maas en Waal	ODR De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) voldoet op dit moment niet aan de gestelde robuustheidscriteria. In de afgelopen maanden is hierover een discussie gevoerd tussen gemeenten, Regio Rivierenland en de ODR. Daarbij is onder meer verkend of bepaalde taken of onderdelen van Regio Rivierenland, zoals de RES en de regiopool warmte, ondergebracht kunnen worden bij de ODR. Op dit moment bestaan hierover verschillende opvattingen. Wij verzoeken de GR Rivierenland om medewerking te blijven verlenen en samen met de gemeenten en de ODR te onderzoeken welke oplossing het meest passend is en het beste aansluit bij de belangen van onze inwoners.	Het Algemeen Bestuur van Regio Rivierenland heeft inderdaad besloten de Expertpool Warmte bij Regio Rivierenland te positioneren. Hierbij is het vastgestelde afwegingskader toegepast en geconcludeerd dat deze taak past binnen de Gemeenschappelijke Regeling. Wel is het Dagelijks Bestuur van Regio Rivierenland in gesprek gegaan met het Dagelijks Bestuur van de Omgevingsdienst Rivierenland. Daar is afgesproken dat Regio Rivierenland de Omgevingsdienst Rivierenland tracht te ondersteunen met het uitdragen van een denklijn richting het Rijk inzake de robuustheid van de organisatie.